

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendkívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlévlár (városház,
földszint 7. sz. ide küldendő)
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendő az
előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁRKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A városi csatornázás ügye.

Régen huzódó ügyben, a csatornázás ügyében léérkezett a miniszter döntése. A belügyminiszter a Révi Nándor dr. felelbeztését elutasította és a csatornázási közgyűlési határozatot csekély módosítással helybenhagyta. A módosításokat legközelebb tárgyalni fogja a közgyűlés és így remélhető, hogy városunk eme egyik legfontosabb egészségügyi létesítése csakhamar kiépül a vízvezetékekkel együtt.

Több alkalommal rámutattunk lapunkban azon közegészségügyi haszonra, mely a vízvezetési és általános csatornázási művek kiépítésével városunkra hárul. Az általános csatornázás megfogja ölni a mostani epidemikus fészkeket, pompás lefolyása lesz a szennyvizeknek és a vízvezetési művek kiépítésével nemcsak jó, tiszta és egészséges vizet fogunk kapni, hanem módunkban lesz szembeszállni azzal a rettenetes porral, mely most tudónkre nehezedik, különösen a szárazabb és melegebb időszakban. Ez a két mű felépítése és berendezése valóban a város első rangu érdeke és éppen városunk közönsége nagy elismeréssel lehet Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester íránt, kik személyesen jártak közbe a belügyminiszteriumban, hogy a csatornázás ügyét dölöre juttassák. A letűnt miniszterium ügy látszik nem talált időt ezen munkálat megvizsgálására, az új miniszterium azonban egymásután, azt mondhatnánk, tüneményes gyorsasággal intézi el függő ügyeinket és rövid idő alatt nemcsak a szervezeti szabályzatot hagyta jóvá, hanem a csatornázási terveket is. A módosításokat mindkét ügyben a közgyűlés rövidesen elintézi és látva a kormány jóakarátát, megvagyunk győződve, hogy egyéb függő ügyeink is gyors és megnyugtató elintéztést nyernek a miniszteriumokban.

A csatornázás ügyében kívánt módosításokat, melyek az erre felvett költségek kevesbbitését célozzák, a legközelebbi közgyűlés tárgyalni fogja. Megvagyunk győződve, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai kellő higgadsággal fogják tárgyalni ezen ügyet és módot nyujtanak belügyminiszteriumnak arra, hogy a kívánt módosításokat is mielőbb helybenhagyhassa.

A debreczeni egyház főgondnoka.

A debreczeni református presbiterium f. hónap 30-án töltötte be a debreczeni egyház főgondnoki székét, mely b. e. Simonffy Imre halálával

üresedett meg. Az első pillanatban a református hívek bizalma városunk polgármesterének személyében összpontosult, ki melegen érdeklődött mindenkor egyházunk szellemi és anyagi dolgai íránt. Erre alapítottuk ama reményünket, melynek kifejeztét is adtunk lapunk ünnepi számában, nevezetesen, hogy megválasztása a diszes állásra egyhangu lesz. Valóban így is volt, amennyiben, midőn a gyűlés vezetője, Vecsey Imre elparentálván az elhunyt főgondnokot, felhívta a presbiteriumot arra, hogy kívánna-e szavazást a főgondnoki tisztt betöltésénél, az egybegyűlték Kovács József polgármestert a szavazás elkerülésével egyhangulag megválasztották a debreczeni egyház főgondnokává.

A debreczeni egyházmegye főgondnoki tisztt századok óta a debreczeni főbírók és polgármesterek viselték. A református egyház mindenkor karöltve haladt a várossal és évszázadok folyamán bensőségteljes testvéri viszony tartotta őket össze. Ámde ennek dacára polgármesterünk megválasztását mi nem annyira a szokásnak tudjuk be, mint annak a meggyőző igazságnak, hogy a megválasztott egyéni értékével az egyház ügyei íránt mindenkor tanusított hithűségével és cselekedetekben gazdag érdeklődésével nyerte meg a református híveknek — személyét, kitüntetöt bizalmát.

Legyen munkálkodása áldásos és adjon a gondviselés erőt és kegyelmet működésére.

A fizetésrendezés.

A jog- és pénzügyi bizottság március 31-iki ülésében tárgyalta a városi tisztviselők fizetésrendezését. A belügyminiszter ugyanis a szervezeti szabályzatot elvben jóváhagyta, ellenben a fizetésrendezésre vonatkozó részt visszaküldötte azzal, hogy fizetésosztályok és fokozatok állapíttassanak meg. Ez a beosztás elkészült, a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta is a következőkben.

A miniszternek az eredeti javaslatra vonatkozó észrevételeit Vecsey Imre elnök ismertette. A kérdéshez először Komlóssy Arthur szölt, kijelentvén, hogy a város autonómiajának megsértését látja a belügyminiszter rendeletében, mikor arra hívja fel a várost, hogy alkalmazkodjék az állannál behozott fokozatos és osztályos elvekhez, szölv megmarad az ő eredeti álláspontjánál és minden egyes tisztviselőnek egyénenkint megállapítandó fizetést ad, annál is inkább, mivel a fokozatos rendszer alkalmazását a hatesztendő választás lehetlenné teszi.

Fejér Ferenc dr. védi a fokozatos rendszert, Magos György dr. főügyész is azt tartja, hogy a város autonómiáján esik sérelem az ilyen kormány kivánságokkal. Elfogadja elvben a miniszter leirátal, de a fizetési fokozatokat nem állami táblázat mintájára, hanem speciális viszonyainknak megfelelőleg kívánja felállítani.

Többek hozzászólása után a jog- és pénzügyi bizottság magáévá teszi a fokozatos rendszer elvét és elhatározza, hogy a miniszter észrevételeit átteszi a tanácshoz a megfelelő tervezet kidolgozása végett.

A makadám utak portalanítása.

Irta: Dr. Szabó Sándor.

A közutak építésénél régebben kizárólag gazdasági és technikai viszonyok, valamint a helyi forralmi tekintetek voltak irányadók. Olcsóság és tartósság a megépítésnél, használhatóság és nem költségesebb karbantartás volt kizárólag a cél; később, különösen a nagyobb városokban, kiderült, hogy ez nem elég; az utat tisztogatni, a talajt és a levegőt az utak által okozott káros befolyásoktól a lakosság egészsége érdekében megvédeni, vagyis az utak elköszítésénél és fenntartásánál a közegészségügy követelményeivel is számolni szükséges.

Igy kezdtek a nagyobb városokban, hol a lakosság szűk utcák nagy házaiba szorult össze, az utakat a sártól és portól valamint az odakerült tisztátalan anyagoktól koronként nagyobb megtisztogatni; aztán, mikor ez elégtelennek bizonyult, hozzá fogtak az utak gondosabb takarításához, sörpéséhez is. Egy további lépés volt az utastek célpalakkal és kockákkal való burkolása, mely azon kitűzött célján kívül, hogy egyenmőt és szilárd uforgalmat képezvén, tartóssabb, könnyebb és jobb tette a forgalom számára az utat, azt a közegészségügyi előnyt is nyújtotta, hogy ily módon a talaj a burkolt részeken a szennyestől nagy mértékben megóvott és a forgalom az ily utast fölött kevesebb port vert fel, mint előbb. Végül az egyre növekvő városi forgalom miatt még az ily utak mellett is porosnak, a lakást is beszenyezőnek találták a levegőt, miért is ott, ahol elég víz volt, az utcák locsolását is elrendelték, mert azt tapasztalták, hogy ily módon a levegőt tisztább és üdőbb marad. A vízzel való öntözés azonban költségese volt mint eddig csak a vízvezetékekkel bíró nagyobb városokban vált általános szokássá, rendszeressé. Ekképen a népesebb városokban az utépítés és karbantartás kérdésénél lassan már a közegészségügyi tekintetek is számba estek. Igy a haladó technika az aszfattal, kátrányozással és egyéb hasonló burkolattal nemcsak a közlekedést tette könnyebbé, hanem vízjárhatlanul vonván be az utakat, azt is megátolta, hogy a csapadék- és szennyvizek az utastere került szerves anyagokat, s ezek bomlási termékeit a talajba vigyék; mástól pedig ily burkolással az utcák gyors és olcsó tisztogatása, sőt lemosása is lehetségessé vált. És ezzel a városok közegészségügye igen sokat nyert. Ugyanis, bár igaz, hogy a jó csatornázás a csapadék- és szennyvizek levezetésével a rothadás egyik tényezőjének, t. i. a viznek nagyrészt elvezeti a városoknak sok tisztátalansággal és sok szerves anyaggal teleterölt utcáiról, minek következtében kevesebb víz szivódhatik a talajba és így kevesebb bomló szerves anyagot is vihet magával, azonban — minthogy mégis sok szenny és viszonylag igen sok víz jut a sűrűn lakott és nagy forgalmú városi utcák utastereire állandóan, ez okból — bizony a talajszennyződés foka a csatornázott városokban is, bár az előbbiek képest csökkent, még mindig elég nagy.

Közegészségügyi szempontból ennek jelentősége, kivált a városok szűk, sűrűn lakott és nagy forgalmú belső részén igen nagy. Mivel a talajba került szenny anyag a likaos földben az odajutott levegővel oxigént kap és lassan korhad és rothad.

A korhadástól az emberi egészségre ártalmas gázok fejlődnek, melyek a talajból kihatolnak a pinchehelyiségekbe, az alápincézetler földszinti lakásokba, vagy az udvarokba és az utcákra, még pedig annál nagyobb mértékben, minél nagyobb

a hőkülönbözet a földben levő rothadási gázok és a külső szabad levegő között. Ezeket a földből kiható gázokat, az úgynevezett talajlevégőt azon körlegünkkel keverve belegelezzük, de vele magunkba szivhatjuk azon igen apró káros tényezőket is, melyek a rothadást a földben megindították. Másfelől pedig a szerves anyagokkal beferítőt talaj a kutak vizét is egészségtelemé teszi, mivel a talajvizek, melyek a kutban meggyűlnek, odafolyásuk alkalmával a föld rétegein átszivárognak, magukba veszik a rothadás bomlási termékeit és ezzel azon baktériumokat is, amelyek a korhadó talajban oly nagy számban voltak jelen benne. Ezen baktériumok aztán, ha a kut vízzel az emberi szervekbe jutnak, itt különféle betegségeket idézhetnek elő. Innen van, hogy a tisztátalan talaj, a fertőzött föld ily módon is ártalmára lehet a lakosságnak. A szennyes talaj kigőzögése kivált a tuberkulózis, a rossz talajviz pedig, mely a tisztátalan föld rétegeiből a kutakba jutott, a vörhást, a hásihagymást, a gyomorhurutot, a kolérát terjesztheti.

Ez az oka annak, hogy a vízhatlan burkolás a nagy szennyvezetők kített utasterekre és főképen a népesebb városokban kiváló közegészségügyi jelentőségű.

A felhozottak alapján a közegészségügy érdekében kívánatos, hogy a községeket csatornázással, jó ivóvízzel és vízhatlan burkolt utakkal lássák el.

Ámde mindez igen nagy költséggel jár. Még a legdagább, sűrű népességű városok se képesek arra, hogy összes utastereiket vízhatlan burkolattal lássák el. Éppen azért ugy nálunk, mint a külföldön a közutak makadám burkolása van elterjedve, még pedig nemcsak a községekkel öresekapsoló utakon, hanem a községekben és a községny, vagy kevesebb vagyonos vidéki városokban is. És kilátás sem igen lehet arra, hogy kiváltképen hazánkban, ezen állapot a közeljövőben megváltozzék.

(Folytatjuk.)

Rostás István kineveztetése.

Városunk főispánja Domahidy Elemér, Rostás István budapesti államrendőrségi címzetes rendőrkapitányt tb. főkapitánnyá nevezte ki és a bűnügyi osztály vezetésével megbizta. Az új tisztviselő f. hó 30-án le is tette a hivatalos esküt és állását április első hetében el is foglalja.

Mint értesülünk, Rostás István a budapesti államrendőrség egyik leghetségesebb tisztviselője volt és igen örölkünk, hogy főispánunk ezt a kiváló férfit tisztikarunkhoz kinevezte. Az új főkapitányban erély és tapintat, a rendőrkapitányi állás eme két sine qua non-ja egyszül és megvagyunk győződve, hogy tisztikarunk egy értékes láncszemét nyert személyében.

Ezzel a kinevezéssel kapcsolatban Boldisár Kálmán dr. tb. tanácsnok a bűnügyi osztálytól eltávozik és átveszi a Könyves Tóth Mihály dr. helyettesítésével megüresedett mezőrendőrkapitányi hivatal vezetését; míg Jeney Szabó Miklós tb. tanácsnok és Simon Miklós kapitányok megmaradnak a belvárosi, illetve a bejelentési hivatal élén.

A városok állami dotációja.

A belügyminisztérium tudvalevőleg a mult év végén törvénytervezetet bocskottot közre a városok segélyezéséről, mely részükre az 1916. évig fokozatosan emelkedő államsegélyt biztosít azon személyi kiadások arányában, melyeket a városok az 1905—1907. években az adóügyi, katonauügyi, rendészeti és közegészségügyi érdekekben viseltek, figyelembe véve „a városok teljesítő képességét is”. A törvényjavaslat intézkedéseket tartalmaz a segély felhasználásáról, a városi tisztviselők java-

dalmazásának rendezéséről, nyugdíjigényük biztosításáról, előképzettségük meghatározásáról stb. Törvénytervezet és hozzájáruló indokolás közbevetésével szól hozzá ezen nagyfotosságú kérdéshez most Sándor István, Kecskemét város főjegyzője, a „Városok Lapja”-ban megjelent s külön levonomban is közzétett munkájában s a belügyminisztérium törvényjavaslatában tárgyal kérdések mellett a városi tisztviselők választásának módját is megváltoztatni kívánja.

A törvénytervezet azon az alapelven nyugszik, hogy miután a városok mindazon állami közigazgatási feladatokat teljesítik, saját lakosságukkal szemben, melyeket az ország lakosságának többi részével szemben, részint állami hivatali szervezetelek és alkalmazottak, részint a vármegyék és községek együltvéve végeznek, miután továbbá az állami egyes és közelettel ádokkal, illetékekkel ugyis jobban megterhelhet városi lakosság az állam támogatását éppen úgy igényelheti, mint az országnak nem városokban élő népessége: a városok részére közigazgatási költségeikhez való hozzájárulás címén minden ezer városi lakos után ugyanakkora összeget igényel, amekkorát az állam a falusi lakosság közigazgatására évente ezer lélekre kiszámított átlagban állami hivatalok és intézmények fenntartása, a vármegyék és a községek közigazgatási költségeinek részleges megtérítése címén együltvéve fizet.

A törvénytervezet részleteiben lehetőleg megtartja (sok helyen szó szerint átveszi) a belügyminisztérium törvényjavaslatának tartalmát, mégis a részletekben is több lényeges változtatással és némi kiegészítéssel. Különösen az állami hozzájárulás felhasználására, a tisztviselők fizetendőjére a belügyminisztérium törvényjavaslatától eltérő rendelkezéseket ajánl és felveti a városi tisztviselők választásának és kinevezésének kérdését. — A könyv 1 koronáért kapható a szerzőnél.

3993.
1910.

M. kir. Szabadalmi Hivatal.

Hűtők és jéggépek.

Tekintetes Városi Tanács!

Az idei rendkívüli enyhe tél folytán előállható jéghiány hátrányainak elhárítása végett az illetékes tényezők már is intézkednek.

Ez intézkedéseket előmozdítandó, szükségesnek vélem az illető tényezőknek a hűtő iparterén megnyilvánult javításokról, újításokról közlést tenni.

Osszéüljuttattam tehát egy jegyzéket az utolsó 5 évben e téren hazánkban szabadalmazott találmányokról. Sok olyan van közöttük, mely épen a kisebb gazdaságok, magán háztartások szempontjából birhat jelentőséggel.

A jegyzéket mellékletben van szerencsém megküldeni és kérem a tek. városi Tanácsot, hogy arra az e téren érdekelt egyéb tényezők figyelmét felhívni sziveskedjék.

Budapesten, 1910. évi március kő 5-én.

Kiváló tisztelettel

dr. Ballai Lajos,

a m. kir. szab. hiv. főnöke.

Hűtők és jéggépek.

1. (1905.) Hygienikus tejhűtő és kimérő készülék. Tulajdonos: Erny Ferenc, szab. száma 33,827. Belföldi képviselő dr. Wirkmann József.

2. Hűtőberendezés. Skodawerke Actiengesellschaft in Pilsen 33,993. Kalmár Jakab.

3. Hűtőberendezés vágóhidak, mérszárazkék, szárnyas állatkereskedések, szállóladak stb. számára. Bonn Edward és Wilhelm Fülöp. 34,720. Dr. Wirkmann József.

4. Hűtőszekrény. Lauerermann Gizella. 34,875.

1. (1906.) Hűtőgép. Tellier Károly. 35,548. Kelemen M. István.

2. Hűtőtartály bor, tej, vagy hasonlók számára. Tókes Gyula és Kropci János. 35,555. Meller Ernő.

3. Hűtőberendezés palackok és hasonlók számára. Bádow Dorottya szül. Janke. 35,893. Weisz Sándor.

4. Jégtartó fenék jégvermek, hűtőtelepek és pincéipitmények számára. Hochner Hugó. 35,953. Dr. Wirkmann József.

5. Eljárás folyadékok fokozatos lehűtésére. Kneller Frigyes. 3,622. Edvi Illés István.

6. Eljárás és berendezés hűtés létesítésére. Börzsöny Árm. 37,219. Dr. Szilasi Jakab.

7. Hűtőkamra. Béla Mihály és Roth Fülöp 37,239. Schön Fülöp.

8. Hűtőszekrény. Szöbel József és Kunz József. 37,879. Meller Ernő.

1. (1907.) Berendezés jégnek gyors előállítására. Eckart Friedrich. 39,444. Dr. Hébert Ede.

2. Berendezés hűtés létesítésére. Börzsöny Árm. 39,456. Dr. Szilasi Jakab.

3. Berendezés raktárnordok és hasonló tartályok hűtésére, Zürn Pál. 40,133. Meller Ernő.

4. Szénsav felhasználásával működő fagyasztó készülék Kossman Benno. 40,142. Takács Győző.

5. Hűtőberendezéssel bíró forgó kemence. F. L. Schmidt et Co. 4,279. Schön Fülöp.

6. Jégtartály és ehhez tartozó hűtőtartály. L. Grossmann J. 40,727. Kelemen M. István.

1. (1908.) Hűtőpalack. Frantz Arthur. 41,943. Harsányi Jenő.

2. Eljárás szállítható hűtőtestek előállítására. Seifert Emil. 43,106. Neufeld Árm.

3. Légűtő készülék. Steckel Ottó. 43,375. Schön Fülöp.

4. Jéggép. Morris International. 43,963. Török László.

5. Hevítő vagy hűtőberendezés. Müller Nikolaus. 44,292. Dr. Wirkmann József.

6. Ké-zulék hideg levegő előállítására. Nichols Edwin. 44,445. Weisz Sándor.

7. Hűtőedény. Hein Adolf. 44,580. Dr. Szilasi Jakab.

1. (1909.) Elynelető berendezés jégkészítő és hidegfűlesztő gépekhez. Kjaarsgard A. és Tsa. 45,220. Kalmár Jakab.

2. Tejűtő. Wolfram Wilhelm. 45,463. Harsányi Jenő.

3. Fagyasztási eljárás és berendezés. The Seay International vie et Befrigeration Masshinery Co. 46,333. Takács Győző

4. Hűtőszekrény. Kleine August. 46,515. Nenfeld Árm.

5. Hideg tározó. Gesellschaft für Lindes Eismaschinen A. G. 46,517. Kalmár Jakab.

6. Hűtő berendezés. Giletta Charles. 46,616. Takács Győző.

7. Hűtőszekrény. Bíró István. 47,814. Dr. Áron Géza.

8. Hűtőberendezés romlékony áruk és élelmezési cikkek szállítására szolgáló vasuti kocsk számára. Société Francaise des Wagon Aerothermiques. 48,240. Kelemen M. István.

Hírek.

— Felhívás valamennyi vármegyei és városi levéltárosokhoz. A levéltárosok mozgalmára vonatkozó nyílt levelemet valamennyi vármegyei és városi fő- és levéltáros urakhoz megküldtem. Ez alkalommal van szerencsém felkérni összes kartársaimat, méltóztassanak április hónap 17-ikén megjelenni a kongresszus megtartása végett Budapesten, a Pannonia-szállóban. Találkozás ezen napon és ismerkedés és 18-ikán tisztelgének a Belügyminiszter Úrnál. Azon kartársaim, akik akadályozva vannak a megjelenésben, sziveskedjenek velem tudatni, hogy megadják-e a felhatalmazást arra, hogy nekükben is beadhatjuk a memorandumot. A bejelentéseket kérem hozzám intézni legkésőbb április hónap 10-éig. Mindenemű felvilágosítással addig is készségesen szolgálok.

Tisztelettel Debreczen, 1910 március 31-ikén. Koncz Ákos, Debreczen sz. kir. város főlevéltárosa, tb. tanácsnok.

— **Pályázatok a megüresedett állásokra.** A városnál megüresedett állásokra március 30-áig lehetett pályázni. A különböző állásokra 23 kérvény érkezett be Domahidy Elemér főispánhoz. Pályáztak a következők: Dr. Boldisár Kálmán tb. tanácsnok, bűnügyi osztályfőnök; Jeney Miklós tb. tanácsnok, rendőrkapitány. Király József gazdálkodó, Koncz Ákos főlevéltáros, tb. tanácsnok (félév múlva megszerzi a jog- és államtudományi államvizsgát). Medgyaszay Miklós árvászeki ülnök, Szilágyi Béla etedi lakos, dr. Tóth Emil aljegyző, Könyves Tóth Mihály dr. helyettesített tanácsnok. Az árvászeki ülnöki állásra: Kovács Kálmán árvászeki jegyző, Sámly László dr. pénzügyi fogalmazó és Szabó István városi adópénztáros. Aljegyző és rendőrfogalmazói állásra: Budaházy Jenő, Dr. Harasznyi Imre, dr. Hegedűs István, dr. Sámly László, Szabó Elek, dr. Vásáry István és Zöld József. Rendőrkapitányi állásra: dr. Komlóssy Pál, Mile Pál és ifj. Ozory István. A választás április hóban tartandó közgyűlésen lesz megejtve.

— **Hozzájárulás vasutépítéshez.** A debreczen-nyirbátorai vasut részvénytársaság a Nyirbátorig építendő vasut céljaira soros részvények jegyzékét kérte. A jog- és pénzügyi bizottság 100.000 korona megadását javasolja.

— **Ertesítés.** A f. április hóban megtartandó rendes közgyűlésen a következő ingatlanokra vonatkozó névszerinti szávezások fognak megejtetni: 1. A Csonotos testvérek tulajdonát képező Wesselényi-tér 10. sz. házastelek megvétele felett (első ízben). 2. Az özv. Borbély Józsefné és társai tulajdonát tevő Arany János-utca 43. sz. házastelek megvétele felett (első ízben). 3. A Zádor Lajosné és társa, az Emmert örökösök, valamint dr. Weisz Bernát tulajdonát képező majorsági földek megvétele felett (első ízben). 4. Az özv. Kiss Jánosné és fia tulajdonát képező majorsági föld megvétele felett (másod ízben). 5. A Posta kerületben, s ennek folytatásán képező telken, a Szechenyi-utcai kőút, a szoboszlói utca benyuló Miklósi-utcai kőutak által határolt földterületnek a debreczeni tisztviselő-telep szövetség részére leendő eladása felett (másod ízben). 6. A József kir. herceg-utca 67. sorszámú házasteleknek Pintye Miklós részére eladása felett (másod ízben). Debreczen, 1910. évi március hó 30-án. *Kovács József*, polgármester.

— **Repülő gépek.** Pap József kereskedő-segéd és Balogh Kálmán műfészt repülőgépek készítésére segélyt kértek a városól. A jog- és pénzügyi bizottság a segély megadását nem javasolja.

— **Házvétel.** Megyery Miklós Hűvelyes-utca 5. számú házáat a városnak megvételre felajánlotta. A jog- és pénzügyi bizottság a közgyűlésnek azt javasolja, hogy vegye meg a házat 20.000 koronáért.

— **Az új templom.** A debreczeni ref. egyház folyamodott a városhoz, hogy a varga-utcai részen építendő templom céljaira jelöljön ki telket és adományozzon egy millió téglát. Magos György dr. főgyógyász a templom helyéül a Homokkertet ajánlja, mert az ottani heveknek valóban szükségük van a templomra. A jog- és pénzügyi bizottság ily értelmű javaslatot tesz a közgyűlésnek.

— **Hirdetmény.** Ertesíti a tanács a közönséget, hogy a műjégnék az 1910. évi folyamán forgalomba hozásával ismételve Szentesi János és társa bizattak meg. Mivel a természetes jég hiánya miatt a közgyűlésen levő jéggyárbán készített jég nagyon keresett lett: szükséges, hogy azok, kik a műjéget napoként

szállítatni óhajtják, ezen szándékukat nevezett cégnél, illetve a „Kovács Kálmán és társa” hentes cég Gróf Degenfeld-tér sarkán levő üzlethelyiségében bejelentik. Megjegyzti a tanács, hogy a napi 1000—1200 tábla jég két részletben fogyaszthatik, úgy, hogy annak fele reggeli, illetve délelőtti, a másik fele pedig a délutáni órákban hordható zset, minél fogva vállalkozók csakis úgy tehetnek eleget kötelezettségöknek, ha a közönség a fenti körülményt méltányolva, a jeget a délutáni órákban is elfogadja. Amennyiben a közönségnek a vállalkozók céljaira elvett kifogása lenne, panaszalkal a rendőr-főkapitánysághoz fordulhatnak Debreczen, 1910 évi március hó 22. A városi tanács.

— **Állatkihajtás a Hortobágyra.** A városi tanács a hortobágyi intéző bizottság javaslatának elfogadásával a hortobágyi legelőre a ló és sertés kihajtásának idejét *f. év április hó 4-ére*, — a szarvasmarha kihajtásának határidejét *április hó 12-ére* határozza el s elrendeli, hogy ugy a lóra és sertésre, valamint a szarvasmarhára a kihajtó cédulák már március hó 30-tól adassanak ki a számvétség által. Miről a számvétség jévi kivonaton, az érdekelt gazda közönség a hirdalok újdonsági rovatában értesítetnek. Debreczen sz. kir. város tanácsának 1910. évi március hó 29-ik napján tartott üléséből. Dr. Tóth, jegyző.

— **A magyar városok pótdóája** Magyarországnak, Budapestet és Fiumét kivéve, összesen 13 városa van, de ezek közül csupán 15 dicsékedhetik azzal, hogy a pótdátó még ismeri. Breznóbánya Dobsina, Gyergyószentmiklós, Gőlniczbánya, Igli Jolsva, Kőrmőzbánya, Leibitz, Magyarankis, Nagyrőce, Ótúbot, Szászváros, Szepesbéla, Szepesolasi és Vizakna városnak ugyanígy egy állérfny pótdóája sincs, amit egyetlen törvényhatósági joggal felruházott város sem mondhat el. A huszontól törvényhatósági város közül hatnak csak 1—50 százalékig terjed a pótdóája, míg 19-nek a pótdóája 50 és 100 százalék között váltakozik. A 100 százalékot egy sem haladja meg, sőt még el sem éri, anyagi viszonyait tehát sokkal kedvezőbbek, mint a rend. tan. városoké. Az ország 111 rendezett tanácsú városa között, mint fentebb említettük, van 15 város, ahol nincsen pótdátó, de van 32 város, ahol a pótdátó 1—50 százalék; 53 város, ahol 50—99 százalék; 7 város, ahol 100 százalékon felül; 1 város, ahol 200 százalékon felül és 1 város, ahol 400 százalékon elül van a pótdátó. Pótdátómagasság tekintetében az egész országban Csikszreda áll az első helyen, ahol a város polgárai minden korona állami adó után 4 korona 15 fillér pótdátót fizetnek, vagyis állami adójuk 415 százalékát. Utána mindjárt Szolnok következik, ahol a város adózó közönségére 220 százalék pótdátó van kivetve.

121/1910. sz. ü. b.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. városi szegényügyi bizottsága az 1894—1910. sz. tanácsi határozatban nyert megbízás alapján pályázatot hirdet a városi szegényház szükségesétének 3 évre fedezé-e céljából 100 férfi ing, 100 lábravaló, 60 öltöny nyári vászonruha, 100 drb. szalmazsák, 60 drb. sapka, 60 öltöny téli férfi ruha, 50 pár csizma, 100 drb. csajka fedővel és 20 drb. pokrócnak zárójálati verseny után biztosítására.

A részletes feltételek, valamint a szállítandó ruhaneműk mintái és azoknak minősége Kiss Lajos szegényházi gondnoknál az intézeti telepen bármikor megtekinthetők.

Az ajánlati kérvények és azokhoz szükséges árjegyzékek és kelme minták Vecsey Imre városi főjegyző urhoz idézendők, és a f. évi április hó 5-ik napjának déli 12 óráig beadandók, mivel a később érkező kérvények a versenytárgyaláson figyelembe nem fognak vétetni.

Debreczen, 1910. évi március hó 9.

Városi szegényügyi bizottság.